

به نام خدا

«من موافقم که از فردوسی تجلیل شود، شاهنامه تحلیل شود
و حکمت فردوسی استخراج گردد تا همه بدانند که این حکمت اسلامی است یا غیر اسلامی،
فردوسی را بزرگ کنید، فردوسی باید هم بزرگ شود،
فردوسی در قلّه است.»
مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در دیدار جمعی از اعضای انجمن قلم ۸/۱۱/۸۱

شیوه نامه پنجمین جشنواره ملی فردوسی

سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان پنجمین جشنواره ملی فردوسی را در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ برگزار می کند. این جشنواره با پشتیبانی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، مشارکت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و همکاری اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان در راستای اجرای راهکار ۱-۲۳ سند تحول بنیادین نظام آموزش و پرورش مبنی بر «استفاده بهینه از ظرفیت های موجود برای گسترش فرهنگ تفکر و پژوهش در بین مدیران، مربیان و تأمین پژوهشگر مورد نیاز نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی و حمایت از پژوهشگران فعال و مجرب» و راهکار ۷-۱ «ایجاد سازوکار برای تقویت انسجام اجتماعی، وحدت ملی و هویت افتخارآمیز اسلامی-ایرانی برای دانش آموزان و معلمان» اجرا می شود.

۱- اهداف جشنواره

- پاسداشت هویت اسلامی - ایرانی
- پژوهش در حوزه زبان و ادب فارسی
- شناسایی و هدایت استعدادهای برتر در حوزه های هنری و ادبی
- حمایت از نوآوری و آثار خلاقانه ادبی و هنری

۲- شرکت کنندگان جشنواره

- دانش آموزان دوره اول و دوم متوسطه مدارس استعدادهای درخشان سراسر کشور
- کارکنان آموزشی و اجرایی شاغل در مدارس استعدادهای درخشان (اعم از مدیران، معاونان، معلمان و ...)

۳- شورای سیاست‌گذاری جشنواره

شورای سیاست‌گذاری جشنواره در سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان مستقر است و ریاست آن بر عهده رئیس سازمان می‌باشد. این شورا مسئولیت تدوین سیاست‌ها و خط مشی‌های اجرای جشنواره، نظارت بر اجرای دقیق برنامه‌ها و بررسی میزان اثربخشی اهداف جشنواره از طریق دریافت گزارشات مستمر از دبیرخانه کشوری را برعهده دارد.

۴- اعضای شورای سیاست‌گذاری جشنواره

- رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان (رئیس شورا)
- معاون برنامه‌ریزی و مدیریت مدارس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان (قائم مقام شورا)
- مدیرکل آموزش و پرورش استان خوزستان (عضو شورا)
- مدیر تخصصی ذی‌ربط سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان (عضو شورا)
- رئیس دبیرخانه اجرایی کشوری جشنواره ملی فردوسی (دبیر شورا)
- دو نفر نماینده فرهنگستان زبان و ادب فارسی (عضو شورا)
- نماینده کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (عضو شورا)
- دو نفر صاحب‌نظر در حوزه زبان و ادبیات فارسی (عضو شورا به انتخاب رئیس شورا)

۱- دبیرخانه اجرایی کشوری جشنواره

دبیرخانه اجرایی کشوری جشنواره به نمایندگی از سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان و به انتخاب شورای سیاست‌گذاری جشنواره در سال جاری در محل اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان فعالیت می‌کند و ریاست آن بر عهده رئیس اداره استعدادهای درخشان استان خوزستان می‌باشد. این دبیرخانه مسئول برنامه‌ریزی و اجرای جشنواره ملی فردوسی در مدارس استعدادهای درخشان سراسر کشور می‌باشد.

۱-۴- اعضای دبیرخانه اجرایی کشوری جشنواره

- رئیس اداره استعدادهای درخشان استان (رئیس دبیرخانه)
- معاونت پرورشی و فرهنگی اداره کل آموزش و پرورش استان (عضو دبیرخانه)
- مدیر دبیرستان استعدادهای درخشان دکتر قیصرامین‌پور شهرستان شوشتر (مسئول اجرایی دبیرخانه)

- دو نفر از مدیران دبیرستان های دوره اول و دوم استعدادهای درخشان استان (عضو دبیرخانه)
- یک نفر از دبیران صاحب نظر در رشته زبان و ادبیات فارسی مدارس استعدادهای درخشان استان (عضو دبیرخانه)
- مسئول دبیرخانه راهبری کشوری گروه های آموزشی و تربیتی زبان و ادبیات فارسی سمپاد (عضو دبیرخانه)

۲-۴- شرح وظایف دبیرخانه اجرایی جشنواره

- تهیه و تدوین شیوه نامه
- مستندسازی و ابلاغ شیوه نامه جشنواره به استان ها
- طراحی و آماده سازی وبگاه جشنواره برای ثبت نام شرکت کنندگان و مدیریت ثبت نام
- تهیه و طراحی پوستر و سایر اقلام تبلیغاتی برای اطلاع رسانی به مخاطبان
- تولید محتوای آموزشی بر اساس محورها و موضوعات و بارگذاری در وبگاه جشنواره
- نظارت بر حسن اجرای جشنواره
- پیشنهاد اعضای تیم داوری به کمیته سیاست گذاری برای بررسی و تایید
- انجام فرایند داوری جشنواره
- تهیه گزارش تفصیلی از فرایند اجرا و جشنواره به اعضای شورای سیاست گذار

۵- محورها و موضوعات

الف) محور زبان فارسی

موضوعات:

- واژه گزینی و جایگاه زبان فارسی در مقام زبان علم: (بررسی اصول و ضوابط واژه گزینی و واژه های مصوب)
- اثر پژوهشی در زمینه فردوسی و شاهنامه
- قالب های اثر در این محور:

۱. مقاله : ویژه فرهنگیان

۲. پژوهک: ویژه دانش آموزان دوره اول متوسطه

۳. پژوهه: ویژه دانش آموزان دوره دوم متوسطه

ب) محور ادبیات فارسی (دانش آموزان و فرهنگیان)

• موضوعات:

عشق به میهن، همدلی، امید به آینده، پاسداشت مدافعان کشور در حوزه‌های گوناگون، پاسداشت زبان و ادبیات فارسی

قالب‌های اثر در این محور:

۱. شعر (در یکی از قالب‌های مثنوی، چهارپاره، غزل، نیمایی، سپید)

۲. داستان کوتاه، داستانک

۳. نثر ادبی (نثر شاعرانه)

۴. شاهنامه خوانی (ویژه دانش آموزان)

۶- شرایط انتخاب اثر

آثار انتخابی توسط هیئت داوران در سه سطح: اثر برگزیده، اثر شایسته تقدیر و اثر خوب به دبیرخانه جشنواره معرفی می‌شوند.

اثر برگزیده: اثری که دارای بالاترین امتیاز داوری است که بدون در نظر گرفتن رتبه ۱ و ۲ و ۳ معرفی می‌شود. (حداکثر ۳ اثر در هر قالب و محور)

اثر شایسته تقدیر: به اثری که امتیاز آن بعد از اثر برگزیده، توسط داوران انتخاب و معرفی می‌شود. (حداکثر ۳ اثر در هر قالب و محور)

اثر خوب: اثری که امتیاز دو سطح مذکور را ندارد اما از نظر هیئت داوران شرایط تشویق را دارد. (حداکثر تا ۱۰ اثر در هر قالب و محور)

نکته ۱: دبیرخانه جشنواره پس از داوری آثار دریافتی به تفکیک بخش همکاران فرهنگی و دانش‌آموزان در دو دوره اول و دوم متوسطه، آثار منتخب و معرفی شده توسط هیئت داوران را در دو سطح برگزیده و شایسته تقدیر مورد تشویق و تقدیر قرار خواهد داد.

نکته ۲: تقدیر از منتخبان سطح اثر خوب توسط ادارات استعدادهای درخشان استان‌ها و مدیران مدارس مربوط به عمل می‌آید.

نکته ۳: دبیرخانه جشنواره در آیین پایانی برای ایجاد انگیزه، رؤسای ادارات سمپاد استان‌ها و مدیران مدارس دارای بیشترین آثار ارسالی را مورد تشویق و تقدیر قرار خواهد داد.

۷- شرایط ارسال اثر

شرکت‌کنندگان جشنواره می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر، ثبت‌نام و ارسال آثار در هر یک از محورها، موضوعات و قالب‌های ذکر شده، مطابق شیوه‌نامه ارسالی، تا پایان بهمن‌ماه ۱۴۰۱ از طریق وبگاه جشنواره به نشانی: <https://ferdowsi.sampad.gov.ir> اقدام کنند.

نکته ۱: دبیرخانه کشوری « جشنواره ملی فردوسی » پس از داوری آثار دریافتی به تفکیک بخش دانش‌آموزی و همکاران فرهنگی، سه اثر برگزیده در هر یک از قالب‌های جشنواره به ترتیب ۱۲ اثر برگزیده بخش دانش‌آموزی و ۱۲ اثر برگزیده بخش فرهنگیان را به نحو شایسته مورد تشویق و تقدیر قرار خواهد داد. لازم به ذکر است دبیرخانه جشنواره ملی فردوسی می‌تواند در هر محور و هر یک از قالب‌ها، آثار شایسته تقدیر را تا ۳ اثر و آثار خوب را تا ۱۰ اثر اعلام شده به تشخیص داوران، مورد تشویق قرار دهد.

نکته ۲: شرکت‌کنندگان می‌بایست فایل آثار را با قلم ۱۴ B-Nazanin و در قالب pdf و word به همراه یک قطعه عکس پرسنلی پویش شده (اسکن شده) با حداکثر حجم ۵۰۰ KB و به همراه فایل پویش شده به صورت rar یا zip از طریق وبگاه جشنواره ارسال کنند.

نکته ۳: هر دانش‌آموز و همکار می‌تواند حداکثر تا سه اثر در محورهای مختلف به دبیرخانه کشوری ارسال کنند.

نکته ۴: محتوای آموزشی مرتبط با محورها، موضوعات و قالب‌های آثار جشنواره توسط دبیرخانه تهیه و در وبگاه جشنواره بارگذاری می‌شود.

نکته ۵: فرهنگیان شاغل در مدارس سمپاد (در هر سیمت) در صورت پذیرفته شدن اثرشان در جشنواره، بعد از تماس از طرف دبیرخانه، ملزم به ارائه تصویر پویش شده گواهی اشتغال به کار در مدارس سمپاد می‌باشند.

۱-۷- شرایط ارسال مقاله

الف- شرایط علمی

۱. مقاله باید دارای اصالت و نوآوری، تحلیلی و نتیجه کاوش‌های نویسنده یا نویسندگان باشد.
۲. در نگارش مقاله باید روش تحقیق علمی رعایت شود و از منابع معتبر و اصیل استفاده شود.

ب- شرایط نگارش

۱. مقاله باید از جهت نگارش، ساختاری محکم و استوار داشته باشد و اصول فصاحت و بلاغت در آن رعایت شود.
 ۲. عنوان مقاله باید کوتاه و گویا باشد.
 ۳. نام نویسنده یا نویسندگان همراه با ذکر نام مدرسه باشد.
 ۴. چکیده فارسی حداکثر پانزده سطر (۱۵۰ تا ۲۵۰ کلمه) باشد.
 ۵. کلید واژه‌های فارسی شامل حداقل ۳ و حداکثر ۶ کلمه باشد.
 ۶. مقاله باید دارای مقدمه روشن و دقیق باشد چنان‌که خواننده را برای ورود به مبحث اصلی آماده سازد.
 ۷. بیان پیشینه تحقیق از شرایط مقاله است.
 ۸. در متن اصلی مقاله باید موضوع به طور روشن تحلیل شود.
 ۹. مقاله باید دارای نتیجه‌گیری دقیق باشد.
 ۱۰. ارجاعات متن باید داخل پرانتز به ترتیب نام نویسنده، سال و صفحه نوشته شود؛ مثال: (زرین کوب، ۱۳۷۲: ۲۵۴).
 ۱۱. نحوه تنظیم فهرست منابع و مآخذ پایانی بر اساس روش‌های علمی رایج باشد.
 ۱۲. مقاله حداکثر ۲۰ صفحه A4 و هر صفحه در ۲۳ سطر ارائه شود.
 ۱۳. مقاله باید تحت برنامه 2010 یا word 2006 با قلم ۱۴ B-Nazanin، هم به صورت pdf و هم به صورت word به دبیرخانه جشنواره ارسال گردد.
- ***نکته: این قالب فقط مختص همکاران فرهنگی می‌باشد.

قالب پژوهک و پژوه

پژوهک و پژوه از واژه پژوهش گرفته شده است، شورای سیاست گذاری جشنواره ملی فردوسی بعد از چهار سال برگزاری جشنواره با بررسی، دریافت نظرها و مطالعه دقیق قالب مقاله برای سطح دانش‌آموزان دوره اول و دوم متوسطه به این نتیجه رسید که برای ایجاد سلامت اصل پژوهش و هدایت بهتر، دقیق تر و گام به گام دانش‌آموزان با این قالب علمی، قالب پژوهک که خلاصه و عصاره قالب مقاله است را برای دانش‌آموزان دوره اول متوسطه و قالب پژوه را برای دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه، جایگزین کند، تا دانش‌آموزان برای ورود به دنیای پژوهش، تجربیات بیشتری اندوخته و برای ارائه مقالات دانشگاهی در آینده نزدیک در معنای واقعی، آمادگی لازم را داشته باشند. ساختار پژوهک و پژوه بسیار ساده است، موضوعی نو را مطرح می‌کنیم بعد دلیل و یا دلایلی متقن برای آن ذکر می‌کنیم و فارغ از عنوان نتیجه گیری و یا دیگر نام گذاری‌های بخش‌های مقاله به نتیجه‌ای علمی و دقیق می‌رسیم.

۷-۲- شرایط پژوهک نویسی :

۱. در محور زبان فارسی، شاهنامه و فردوسی باشد.
۲. تعداد واژگان پژوهک بدون احتساب حروف اضافه، ربط و ... و نام موضوع، نباید از ۷۰۰ واژه بیشتر باشد.
۳. حداقل منابع برای پژوهک نویسی سه منبع و حداکثر به تعداد منابع استفاده شده می‌باشد.
۴. در پژوهک نیازی به تعیین کلید واژه، مقدمه، چکیده و نتیجه نیست، اما مفاهیم و مولفه‌های قالب مقاله همچنان باید از محتوای پژوهش ارائه شده قابل دریافت و استنباط باشد.
۵. موضوع پژوهک باید نو و بکر باشد و تحت عنوان مقاله قبلاً در هیچ کتاب و مجله و یا به عنوان پایان نامه ای ارائه نشده باشد.
۶. قالب پژوهک تنها به صورت فردی قابل پذیرش خواهد بود.

قالب پژوهک کمی از پژوهک بیشتر است اما کماکان دارای همان ویژگی‌هاست و این قالب ویژه دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه می‌باشد.

۷-۳- شرایط پژوه نویسی:

۱. در محور زبان فارسی؛ شاهنامه و فردوسی باشد.
۲. تعداد واژگان پژوه بدون احتساب حروف اضافه و ربط و ... و نام موضوع، نباید از ۱۰۰۰ واژه بیشتر باشد.
۳. حداقل منابع برای پژوه نویسی پنج منبع و حداکثر به تعداد منابع استفاده شده می باشد.
۴. در پژوه نیازی به تعیین کلید واژه، مقدمه، چکیده و نتیجه نیست، اما مفاهیم و مولفه های قالب مقاله همچنان باید از محتوای پژوهش ارائه شده قابل دریافت و استنباط باشند.
۵. موضوع پژوه باید نو و بکر باشد و تحت عنوان مقاله قبلاً در هیچ کتاب و مجله و یا به عنوان پایان نامه ای ارائه نشده باشد.
۶. قالب پژوه تنها به صورت فردی قابل پذیرش خواهد بود.

۷-۴- شرایط ارسال شعر

متقاضیان می توانند در همه قالب های شعری مثنوی، چهارپاره، غزل، نیمایی و شعر سپید طبع آزمایی کنند.

۷-۵- شرایط ارسال داستان کوتاه و داستانک

در تهیه داستان کوتاه (حدود ۲۰۰۰ واژه) و داستانک (از ۳۰ تا ۳۰۰ واژه)، لازم است شخصیت ها، مکان ها و فضاهای ترسیم شده در داستان ها، کاملاً اسلامی- ایرانی باشند.

۷-۶- شرایط ارسال نثر ادبی (نثر شاعرانه)

نثر شاعرانه باید دارای ویژگی محتوا و پیام متناسب با موضوعات جشنواره باشد. توجه: متقاضیان برای کسب اطلاع از جزئیات بیشتر شرایط ارسال آثار و فرآیند اجرا به وبگاه جشنواره مراجعه کنند.

۷-۷- شرایط ارسال شاهنامه خوانی

کلیه ابیات شاهنامه به جزء ابیات الحاقی، می تواند موضوع شاهنامه خوانی باشد.

شرایط ارسال اثر:

- بارگذاری با کیفیت اثر به صورت فایل rar و zip
- تاریخ خلق آثار می‌بایست مربوط به سال ۱۴۰۱ باشد.
- دبیرخانه مجاز است از آثار ارسالی در امور فرهنگی و تبلیغی و سایر بخش‌های جشنواره، حسب مورد استفاده نماید.
- هر شرکت کننده می‌تواند حداکثر دو اثر ارسال نماید.
- دبیرخانه جشنواره به آثاری که فاقد کیفیت صدا و تصویر باشد، ترتیب اثر نخواهد داد.
- در آثار شاهنامه‌خوانی می‌توان از ویژگی‌های گرافیکی و ساختارهای نوین گرافیک تصویر و صدا نیز استفاده کرد.
- این آثار باید جدیدترین اثر هنرمند باشد و در قالب فایل ویدیویی ارسال شود و بایستی پیش از آن در هیچ یک از محیط‌های مجازی و رسانه‌های الکترونیک ارائه و عرضه نشده باشد.
- مدت زمان هر اثر مورد پذیرش برای جشنواره حداکثر پنج دقیقه می‌باشد.

- شرکت‌کنندگان می‌بایست در ابتدای ویدئو خود را معرفی نمایند، زمان این معرفی جزء مدت زمان آثار محاسبه نمی‌شود. موارد معرفی شامل: نام و نام خانوادگی، اعلام پایه و رشته تحصیلی، شهر محل دبیرستان، تاریخ ضبط اثر (با قبولی شروط و مقررات مندرج در متن فراخوان)، ذکر گردد که آثار ایشان در کدام بخش از محورها و موضوعات جشنواره است.
- توجه و تذکر مهم: آثار ارسالی که این اطلاعات را در آغاز نداشته باشند، مورد داوری هیئت داوران قرار نمی‌گیرند.

شرایط شرکت در جشنواره:

قالب شاهنامه خوانی:

- ارسال اجرای بندهایی از شاهنامه فردوسی به صورت صوتی و تصویری vcd.
- شاهنامه‌خوان می‌بایست قطعه‌ای اجرایی خود را در بخش‌های حماسی و... مشخص گرداند.

۸- مواردی که باعث حذف آثار از داوری (همه قالب های جشنواره) می شوند

- رونوشت برداری از آثار دیگران
- دخالت دیگران در تولید آثار
- عدم رعایت قطع و اندازه تعیین شده
- سایر موارد به تشخیص دبیرخانه با ذکر دلایل توجیهی

۹- جوایز برگزیدگان جشنواره در دو بخش دانش آموزی و همکاران فرهنگی

- لوح سپاس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان و دبیرخانه جشنواره ملی فردوسی
- تندیس جشنواره ملی فردوسی
- جایزه نقدی و هدیه فرهنگی
- چاپ مجموعه آثار برگزیدگان جشنواره ملی فردوسی در یک مجلد و اهدای آن به برگزیدگان

۱۰- تقویم اجرایی پنجمین جشنواره ملی فردوسی

ردیف	شرح فعالیت	زمان اجرا
۱	ثبت نام و دریافت آثار شرکت کنندگان از طریق وبگاه جشنواره https://ferdowsi.sampad.gov.ir	تا پایان بهمن ماه ۱۴۰۱
۲	بررسی و داوری آثار توسط هیئت داوران جشنواره	تا پایان اسفند ماه ۱۴۰۱
۳	اعلام آثار برگزیده به ادارات کل آموزش و پرورش استان ها و مدارس محل تحصیل دانش آموزان و محل کار همکاران فرهنگی	تا ۲۰ فروردین ماه ۱۴۰۲
۴	برگزاری آیین پایانی و تجلیل از منتخبان جشنواره	تا ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

دبیرخانه اجرایی جشنواره ملی فردوسی